

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr. 25
la Hotărârea Consiliului INJ
nr. 8/4 din 4 aprilie 2025*

CURRICULUM

la disciplina

„Etica și deontologia profesională a judecătorului”

AUTORI:

Aliona MIRON

Judecător, Curtea Supremă de Justiție,
membru CSM, formator INJ

Vladislav GRIBINCEA

Judecător, Curtea Supremă de Justiție,
formator INJ

_____ AVIZAT

Șef al Direcției instruire și cercetare,
Ecaterina POPA

CHIȘINĂU, 2025

I. INTRODUCERE

Etica și deontologia profesională a judecătorilor reprezintă ansamblul principiilor și normelor de conduită menite să asigure exercitarea corectă și onorabilă a funcției de judecător.

Menținerea unor standarde etice înalte pentru magistrați este esențială pentru:

- protejarea statului de drept;
- garantarea dreptului la un proces echitabil;
- ordonarea comportamentului judecătorilor și sporirea încrederii reciproce dintre judecători;
- asigurarea încrederii în sistemul judiciar și acceptarea publică a actului de justiție.

Studierea acestei discipline este menită să contribuie la dezvoltarea abilităților audienților Institutului Național al Justiției pentru a asigura în practică exercitarea onorabilă de către aceștia a funcției de judecător.

II. OBIECTIVELE GENERALE ALE DISCIPLINEI

Principalele obiective ale disciplinei sunt următoarele:

nivel de cunoaștere	nivel de aplicare	nivel de integrare
- să cunoască standardele internaționale și naționale privind etica și deontologia judecătorului; - să explice principiile de etică și conduită profesională a judecătorului; - să cunoască restricțiile judecătorului; - să explice procedura disciplinară împotriva judecătorului.	- să distingă comportamentul admisibil de cel interzis judecătorilor; - să găsească soluții adecvate pentru dilemele etice ce apar în practică; - să influențeze personalitatea audienților în spiritul regulilor deontologice.	- să înțeleagă efectul deontologiei profesionale asupra instituțiilor juridice conexe.

III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Formatori	Semestrul	Ore			Evaluarea finală
		Total	Curs	Ore practice	
Aliona Miron, Vladislav Gribincea	II	24	12	12	Examen

IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

1. Introducere în etica și deontologia profesională a judecătorului (Curs)	(2 ore)
Jurământul judecătorului Importanța eticii și deontologiei profesionale a judecătorului Surse de bază: • Prevederile legislative • Codul de etică al judecătorului • Texte internaționale Incompatibilitățile și interdicțiile judecătorului • Activitatea generatoare de venit • Activități politice • Interdicții legate de libertatea de exprimare • Participarea la evenimente publice? • Alte interdicții Comisiile de etică	Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming
Ore practice Discuții pe marginea situațiilor practice	(2 ore)
2. Independența și imparțialitatea (Curs)	(2 ore)
Garanțiile de independență a judecătorului • Garanții la numire și promovare • Imunitatea funcțională • Inamovibilitatea • Protecția din partea CSM • Respectarea practicii judiciare Imparțialitatea • Factorii care pot influența imparțialitatea • Obligația de menținere a imparțialității • Contacte improprii • Contribuția la perfecționarea cadrului legal • Obligația de abținere	Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming
Ore practice Feedback pe marginea spețelor soluționate	(2 ore)
3. Profesionalismul și colegialitatea (Curs)	(2 ore)
Profesionalismul	Prelegere interactivă (cu suport vizual);

• Menținerea solemnității ședinței • Atitudinea demnă și respectuoasă • Nediscriminarea • Promptitudinea și calitatea activității • Respectarea procedurilor din instanță • Obligația de autoperfecționare Colegialitatea • Comportament corespunzător la serviciu • Consultarea colegilor • Solidaritatea profesională	Brainstorming
Ore practice Feedback pe marginea spețelor soluționate	(2 ore)
4. Corectitudinea și integritatea (Curs)	(2 ore)
Corectitudinea • Comportamentul discret • Comunicarea ex parte Integritatea • Respectarea standardelor de integritate impuse • Prevenirea și declararea conflictelor de interese • Folosirea funcției în interes personal • Cadourile • Transparența tranzacțiilor	Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming
Ore practice Feedback pe marginea spețelor soluționate	(2 ore)
5. Confidențialitatea și transparența (Curs)	(2 ore)
Confidențialitatea • Accesul la secretul de stat • Secretul deliberării Transparență/libertate de exprimare • Obligația de discreție • Prezumția nevinovăției • Declarațiile publice • Critica activității colegilor • Libertatea de exprimare pe internet	Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming
Ore practice Feedback pe marginea spețelor soluționate	(2 ore)
6. Procedurile disciplinare împotriva judecătorului (Curs)	(2 ore)

Chestiuni generale • Deosebirea dintre abaterile etice și disciplinare • Principiile procedurii disciplinare • Subiecții răspunderii disciplinare • Abaterile disciplinare • Termenele de prescripție • Sancțiunile disciplinare Procedura disciplinară • Sesizarea și verificarea sesizărilor • Examinarea cauzei disciplinare de către inspector și Colegiu • Rolul CSM • Contestarea hotărârilor CSM	Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming
Ore practice Feedback pe marginea spețelor soluționate	(2 ore)

V. EVALUAREA DISCIPLINEI

Evaluarea audienților va consta din evaluarea curentă și evaluarea finală.

A. Evaluarea curentă va consta din:

- (a) Soluționarea spețelor;
- (b) Prestația audientului la ore.

B. Evaluarea finală: colocviu, care va consta din soluționarea a două spețe care țin de etica și deontologia profesională.

VI. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE DE BAZĂ

1. [Codul de etică și de conduită profesională al judecătorului.](#)
2. Legea cu privire la statutul judecătorului.
3. Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.
4. [Opinia CCJE nr. 27 \(2024\)](#) cu privire la Răspunderea disciplinară a judecătorilor.
5. Cristi Danileț, [Comentariu asupra Principiilor de la Bangalore](#) privind conduita judiciară.
6. UNODC, [Comentariu la Principiile de la Bangalore](#) cu privire la conduita judiciară.
7. ODIHR, [Recomandările cu privire la independența și responsabilitatea judiciară](#), 2023.